

A világkiállításról „zöld” szemüveggel

A Környezetgazdálkodási Intézet megbízást kapott a világkiállítást előkészítő bizottságtól: készítsen környezeti hatásvizsgálati elemzést a Budapest-Bécs világkiállítás lehetséges magyarországi helyszínein.

Az intézet szakemberei hamarosan megkezdik a munkát az óbuda-aquincumi, az őrösdomb-gazdagréti és a lágymányos-Csepel-szigeti területen. Az elemzés során meghatározzák, hogy a világkiállítás, az adott helyszínen, milyen hatást gyakorolhat a környezet legkülönbözőbb elemeire.

A három telepítési helyszínen feltárják, hogy milyen légszennyező források befolyásolják a levegő minőségét. Meghatározzák a felszíni és a felszín alatti vízkészletek mennyiségét, értékelik azok minőségét. Vizsgálják, hogy az adott területen milyenek a vízellátó, szennyvízelvezető létesítmények, s vannak-e források. Ugyancsak foglalkoznak a hulladékkezelés jelenlegi helyzetével, és meghatározzák a területen keletkező veszélyes hulladékok mennyiségét, hasznosításuk, ártalmatlanításuk módját. Elemzik a talaj jelenlegi állapotát, az

Környezeti hatásvizsgálatok a lehetséges helyszíneken

elővilágot, és értékelik a területeket tájvédelmi szempontból is. Vizsgálják továbbá — a munkaprogram részeként — a településszerkezetet, ezen belül például a közlekedési és egyéb infrastrukturális helyzetet, s feltárják a kultúrtörténeti értékeket.

A vizsgálat kiterjed arra, hogy a jelenlegi állapotok várhatóan hogyan változnak az építkezés, a világkiállítás, s a későbbi utóhasznosítás idején. A szakemberek mérleget készítenek a kedvező és a kedvezőtlen hatásokról, az előnyökről és a hátrányokról, majd elvégzik a három telepítési hely összehasonlító elemzését. Az eddigi ismeretek szerint mindhárom helyszínen adódnak környezeti problémák, amelyek vizsgálata különös figyelmet érdemel. Az óbuda-aquincumi térségben nagy valószínűséggel erősen szennyezett a talaj a gázgyári termelés következményeként. Az eddig megviz-

gált talajminták erre utalnak, de egyelőre még nem lehet tudni a szennyezettség valóságos mértékét.

Az őrösdomb-gazdagréti környéken sok keserűvízforrás fakad, ezeket veszélyeztetheti a nagyarányú építkezés. Ráadásul itt a talaj „agresszivitása” miatt különleges ellenálló építőanyagokat kell alkalmazni. A lágymányos-Csepel-szigeti területen nagy szennyvíziszap-lerakóhely található, ennek a talajra gyakorolt hatásait szintén vizsgálják.

A környezeti vizsgálat igencsak sürgős, hiszen még ebben az évben döntést kell hozni a kiállítás végleges helyszínéről. Így — amennyiben a magyar Országgyűlés is megszavazza ezt, s a Nemzetközi Kiállítási Iroda (BIE) december 14-i ülésén jóváhagyja, hogy Budapest és Bécs közösen rendezze meg az 1995-ös világkiállítást — nyomban megkezdődhet az építkezés.

Húszezerből negyvenhármán...

Az áru fuvarozó kisiparosok egyenlő esélyt követelnek, ragaszkodnak ahhoz, hogy ugyanolyan feltételekkel vehessenek részt a nemzetközi fuvarozásban, mint az állami vállalatok — összegezte a Kiosz személy- és teherfuvarozók országos szakmai tagozatának véleményét Dittl Gábor titkárhelyettes az MTI munkatársának.

A kisiparosok január 1-jétől vehetnek részt a nemzetközi közúti áru fuvarozásban, eddig a 20 ezer teherfuvarozó közül azonban mindössze 43-an vásároltak összesen 57 gépkocsit, mintegy másfél milliárd forint értékben. Az érdeklődés a kisiparosok körében — és a fuvaroztatók igénye is — ennél jóval nagyobb, ám egyelőre egyes jogszabályok nehezítik a tevékenység kibontakozását.

Gondot okoz például, hogy az ide vonatkozó minisztériumi rendelet hatálybalépését követően csak nagy késéssel, négy hónappal később született meg a Pénzügyminisztérium és a Magyar Nemzeti Bank rendelkezése arról, hogy a nemzetközi áru fuvarozási tevékenységhez szükséges devizaengedélyeket miként kaphatják meg a magánszemélyek, illetőleg a hivatalos okmányokat hogyan kell kezelni. Budapesten és Pest megyében nem akadt egyetlen bank sem, mely vállalta volna a kisiparosok devizaszámoltatását, így azt jelenleg két kisszövetkezet, a Budatrans és a Flottatrans vegzi.

Ellentmondás az is, hogy miközben a kisiparos bekapcsolódhat a nemzetközi áru fuvarozásba, nincs jogilag rendezve, hogy miként jut hozzá a személyes útiokmányokhoz. A kialakult gyakorlat: a fuvarozó kisiparos két magánútlevelet vált a Belügyminisztériumnál, s amíg az egyik a vízumengedélyre vár, a másikkal utazik Szabályozatlan, hogy miként részesülhetnek az áru fuvarozók az államközi egyezményen nyugvó, és így engedélyhez kötött áruszállításból. A korábbi gyakorlat szerint az állami váll-

alatoknak az előző év december 15-éig osztották szét az engedélyeket. Most, hogy a magánszektor is bekapcsolódott a tevékenységbe, az engedélykiadás eseti, alkalmankénti. Az engedélyeket, a Közlekedési, Hírközlési és Építésügyi Minisztérium (Köhem) hozzájárulásával, a Közlekedési Főfelügyelet nemzetközi osztálya adta ki az első felében. Az elmúlt két hétben azonban ezt felfüggesztette, mondván: a Köhem csak a fuvaroztatóval megkötött, érvényes szerződéssel rendelkező kisiparosoknak ad engedélyt. A fuvaroztatók viszont érvényes engedélyhez ragaszkodnak a szerződéskötéskor. A tarthatatlan helyzet megoldására a kisiparosok érdekvédelmi szervezetének fuvarozó tagozata és a köz-

lekedési minisztérium a napokban tárgyalásokat folytatott. Ennek eredményeként átmeneti megoldás született: a kisiparosok ígéretet kaptak arra, hogy továbbra is megkapják a szerződéshez vezető vagy a szándéknyilatkozat bemutatása esetén az engedélyt, ha azzal a Kiosz is egyetért. Ezzel a megoldással viszont a Kiosz hosszú távon nem ért egyet, mert véleménye szerint az érdekvédelmi szervezetnek nem lehet feladata az ilyen tevékenység. Átmenetileg azonban vállalta a megbízást, mivel úgy véli, hogy tagjai rövid időre sem eshetnek el a fuvarról. A Kiosz fuvarozó tagozata azt szorgalmazza, hogy mihamarabb igazítsák a gyakorlathoz a kapcsolódó jogszabályokat.

Esztétikusabb műanyag edények

Többféle újdonsággal, egyebek között házi fagyaltkészítővel, mélyhűtött gyümölcsök, készételek tárolására alkalmas, különféle úrtartalmú dobozokkal és ruhafogással bővítve választékát a Ferrovill-Witzmann Műanyaggyártó Kft.

A vegyes vállalatot a győri központú Ferrovill Kereskedelmi Vállalat és az osztrák Witzmann cég alapította Győrmezőn 50 millió forint alaptőkével, 50-50 százalékos részesedéssel. Egy bérelt épületet alakítottak át, oda telepítették a gépi berendezéseket,

amelyeket az osztrák fél szállított.

Az üzem hazai alapanyagból készíti a háztartási edényeket, a kisebb-nagyobb gyümölcsmosó, tézstakeverő talakat, mérőpoharakat, tálcákat tíz-tizenkét féle színben. A gyártmányokhoz tőkés importból csupán a festéket szerzik be, amely az esztétikus megjelenést, az élénk színárnyalatot, a fényes felületet garantálja a terméknek.

Az idén várhatóan 40-60 millió forintos, jövőre pedig már 100 millió forintos termelési értéket állít elő az üzem.

Útlevel és hajózás

A valutaadó helyek utazási célra konvertibilis valutát csak közvetlenül az útlevel tulajdonosa részére szolgáltatnak ki. Erre a korlátozásra a Magyar Nemzeti Bank szerint azért van

szükség, hogy megakadályozzák a visszaéléseket.

A családtagok (szülő, házastárs, gyermek) egymás részére akkor válthatják ki a valutát, ha az említett családtagi kapcsolatot az útlevelet (útleveletet) bemutató személyi igazolványából megállapíthatják. Ilyen esetekben tehát az útlevelen kívül a valutát megvásárlónak személyi igazolványát is be kell mutatnia.

Ha a személyi igazolványból ez a családtagi kapcsolat nem állapítható meg, az útlevel tulajdonosa által adott okmányoszerű meghatalmazás (két tanú által aláírt meghatalmazás és a meghatalmazó személyi igazolványa) is szükséges a valuta megvásárlásához.

Fél évszázad után újból zöld utat kapott a hajózás a Fertő-tó egész vízterületén. Ittől bárki jegyet válthat a Sopron 1-re keresztelt 160 személyes hajóra, és kirándulhat vele a magyar, vagy akár az osztrák vízterületre is. Az első járatot meghívott vendégekkel a hétvégén indították útjára a fertőrákosi kikötőből. A hajó első útja során kikötött a közeli Mörbischen, majd délről északra átszelte a tavat egészen Illmitzig, s úgy tért vissza állomáshelyére.

A Drescher-Posch osztrák-magyar hajózási kft. üzemelteti a hajót, amely a tó magyar oldalán bármilyen időpontban kibérlelhető sétahajózára. A hétvégeken pedig az egész tavat bejáró kirándulókat indítanak. Megfelelő érdeklődés esetén a kft. növeli a hajók számát. Az osztrák tulajdonos birtokában még további hat hajó van.

A befektetések védelmére

Új értékpapírtörvény-tervezet

Ősszel kerül az Országgyűlés elé az értékpapírok kibocsátásáról és forgalmazásáról szóló törvény-tervezet, amelyen még dolgoznak a szakemberek.

A jogszabály előkészítésével kapcsolatban a Pénzügyminisztériumban az MTI munkatársának elmondották: azért sürgető a már működő értékpapírpiacon, az értékpapírok kibocsátásának, adásvételének szabályozása, mert csak így biztosítható a befektetők, a befektetések megfelelő védelme, a tőkepiac továbbfejlesztése. Jelenleg a forgalomban levő kötvények állománya eléri a 28,5 milliárd forintot, míg a részvényállomány ennek többszöröse, megközelíti a 90 milliárd forintot. A magyar gazdaságban néhány évvel ezelőtt a kötvények piaca vált jelentőssé, de időközben — a társasági és az átalakulási törvény hatására — gyors növekedésnek indult a részvényforgalom. A szabályozás ma már elodázhatatlan.

A törvénytervezet elsősorban a különböző kötvényekkel, részvényekkel foglalkozik, hatálya nem terjed ki a bankjegyre, csekkre, a takarékbetétekre és a váltókra. Ezek kibocsátásának, forgalmazásának feltételeit más, már meglévő jogszabályok határozzák meg.

Az előkészítők a leendő törvény szövegezésénél a befektetők védelmét tartották szem előtt. A tervezet szerint ennek megfelelően csak jogi személyek bocsáthatnak ki értékpapírokat. A befektetések biztonságát szolgálja, hogy a kibocsátó vállalat csak akkor hozhat forgalomba értékpapírt, ha már legalább egy éve eredményesen működik, s ez alatt az egy esztendő alatt szanalási, felszámolási eljárást nem folytattak ellene. Az is feltétel, hogy az értékpapír kibocsátója részletes tájékoztatót adjon tevékenységéről, hogy a vásárlók hozzájáruljanak a szükséges információkhoz.

A tájékoztató kötelezettség nemcsak a kibocsátás idejére szól, hanem attól kezdve folyamatosan a kibocsátónak éves jelentésében rendszeresen informál-

nia kell a kötvények, részvények tulajdonosait. Az esetleges lényeges változásokról pedig azonnali tájékoztatási kötelezettséget ír elő a jogszabály.

A törvénytervezet szabályozza az értékpapírok jelentős, részének forgalmazását lebonyolító tőzsdét is. Az értékpapír-kereskedőknek, illetve a bizományosoknak átadott értékpapírok kisebb, de a forgalom szempontjából meghatározó részét a kialakuló tőzsdén fogják jegyezni Magyarországon, s ezeket a kötvényeket, részvényeket minden esetben a tőzsdén kell forgalmazni.

Mivel a tőzsde teljesen önálló, önkormányzattal

rendelkező szervezet lesz, saját testülettel, bizottságokkal fog rendelkezni, amelyek meghatározzák belső működését, ezért a törvénytervezet csupán néhány alapvető ponton szabályozza a tőzsdét. Előírja például, hogy alapításához legalább 15 tag kell, s az induló vagyonnal el kell érnie a 150 millió forintot. Irányító szervezetei közül a két legfontosabb: a tőzsdetagok közgyűlése és a képviselőkből választott tőzsdetanács. Ez utóbbi irányítja a tőzsdé tevékenységét a közgyűlések között. A jogszabálytervezet szerint Magyarországon a tőzsdének csak a hivatásos, értékpapír-kereskedő, vagy broker cégek lehetnek tagjai.

Megbízólevél-átadás

Új színfoltja volt Magyarország politikai életének a hét végén lezajlott pótválasztás, valószínűleg ez okozta, hogy a nemzetközi sajtó képviselői is ez elkalomból ellátogattak Szegedre. Az itt szerzett tapasztalatok segítik majd a szervezőket az általános választások lebonyolításában. Mindezekre Magyarossy József a szegedi választási elnökség elnöke, mondotta tegnap délután a városháza dísztermében, ahol átnyújtotta Raffay Ernőnek, a Csongrád megyei 1-es számú választókerület frissen megválasztott képviselőjének megbízólevelét. Az ünnepélyes aktusra meghívták megyénk többi országgyűlési képviselőjét is, ám közülük senki nem jelent meg a rendezvényen.

Raffay Ernő a dokumentum átvételkor azt hangsúlyozta, hogy ő, mint a Magyar Demokrata Fórum országgyűlési képviselője, mindazon pártok, politikai szervezetek számára korrekt együttműködést ajánl fel, amelyek Magyarországon fel-

Nagy László felvétele

emelkedéséért, békés úton történő demokratizálásáért küzdenek. Nemcsak a rá szavazott 6 ezer 720 szavazó, hanem minden, a választókerületben élő polgárt képviselni fog. Révész Mihály az MSZMP városi elnöksége nevében örömmel fogadta az együttműködési

készséget, s rámutatott arra, hogy ezt konkrét tartalommal kell megtölteni. Az a tény — mondotta —, hogy az MSZMP „ringbe szállt” a választások második fordulója, bizonyítja, hogy nemcsak szavakban, hanem a gyakorlatban is támogatja a többpártrendszer.

Az ünnepség végén a Házias Népfront, a Magyar Néppárt helyi szervezete és a városi tanács elnöke gratulált az új képviselőnek. Képünkön: Raffay Ernő (jobbról) átveszi a megbízólevelet Magyarossy Józseftől.